

Vatan İçin Yalnız Canımızı Vermekle Vatandaşlık Vazifemiz Yapılmış Olmaz

Şahsî Menfaat ve Zevklerimizden Umumun Hayrı ve
Menfaatı İçin Fedakârlık Etmeyi Göze Alabilmeliyiz

Kanunları Hükümden Düşürecek Açık göz-
lükler ve Suçlulara Gösterilecek Sahabetler
Bugün İçin Çok Kötü Hareketlerdir.

Ankara, 19 (Başmuharriri-
mizden telefonla) — Yarından
başlayarak memleketin her tara-
fında sokak ışıkları sönecek, ev
ışıkları harice sızmaz bir hale ko-
nacaktır.

Hükümetin aldığı bu tedbir,
hâdiselerin birdenbire lüzum gös-
terdiği bir hareket değildir. Dü-
nya âşâşsız bir yer olduğu için
her dakika, her ihtimale hazır
olmak lâzımgeldiğini zaten bili-
yoruz. Fakat bu vaziyetin içi-
mizde yer etmesi için gözle gö-
rünebilecek bir değişiklik olması,
harbe mahsus şartlara kendimizi
alıştıracak müsbet bir adım atıl-
ması lâzımdır. Hükümet böyle bir
tedbir almayı epey zamandanber-
ri hatırdan geçiriyordu. Nihayet
ayın 15 inde karar Vekiller He-
yetinden çıkmış, altı gün sonra
da tatbik mevkiine geçmiştir.

Tatbiki hakkında Dahiliye
Vekâleti bir izahname hazırla-
mıştır.

Maksat neler yapmak lâzımge-
leceğini anlatmak ve halki cere-
zilik içinde bırakmayarak ameli
imkânlar temin etmektir. Bunun
için izahname hava hücumlarına
karşı memleketi tamamen karan-
lık bir hale koymak suretile hal-
kın istirahatini ve çalışma imkân-
larının devamını âzami derecede
büsbirine uydurmaktır. Bir taraf-
tan da siyah perde ve siyah ku-
maş ihtikârı yapılmaması için
tedbir alınmıştır.

Bugüne ait vazifelerimiz, yal-
nız hükümetin bu ihtiyat tedbirini
hepimizin müşterek selâmeti-
miz bakımından harfi harfine
tatbik etmek değildir. Ferdî zevk
ve ferdî menfaat üzerine işleyen
kafalarımızda müşterek menfaat
hesabına bir seferberlik yapmak
ve bu müşterek menfaat için fer-
dî zevklerimizden fedakârlığı ve
hükümetin her türlü tedbirlerine
itimat ve saygıyı bir iman haline
çıkarmamız lâzımdır.

VATANDAŞLIK TERBİYE- MİZDE BOŞLUKLAR

(Vatan için, istiklâl için
ölmeğe icap ediyor!) emri ü-
zerine canını feda etmekte
tereddüt edecek, köleliği
tercih edecek bir tek Türk
tasavvur edemiyoruz. Fakat
teessürle şunu itiraf etmek
lâzımdır ki, vatandaşlık ter-
biyemizde boşluklar vardır.
Canımızı seve seve verimiz
de maddî bir menfaatimiz-
den, bir ihtiyadımızdan, bir
zevkimizden umumun men-
faatı ve selâmeti için vaz
geçmek birçoklarımızı ağır
gelir. Kendi gemimizi yürüt-
meyi hükümetin tedbirlerin-
den kaçamak aramayı âde-
ta marifet sayanlarımız, bu-
na açık gözlük, kurnazlık gö-
züyle bakanlarımız az de-
ğildir. Birçoğumuz nemelâ-
zimciyiz.

Bu sırada bir tüccar kendi
menfaatini namına ihtikâra kalkış-
mış, kendi kirlî menfaatı için
hepimizin kanını emmeye cüret
etmiş, (neme lâzım, kim uğraş-
cak? Ben ihtiyacımı temin ede-
yim de ne olursa olsun!) diye
düşünür.

Çifte fatura çıkaran tüccara
tesadüf ederiz de hükümete ha-

ber vermeyiz. Onun hırsızlığı-
na böylece yatac olunuz. Bazen
bir malî usul daîresinde bir fatur-
a bedeli ile beraber fatura har-
ricinde para vermek suretile ali-
rız. Muhtekirin bize emniyet
gösterip başkasına yok dediği
malî gizli gizli yüksek bedelle
satmasını hoş görürüz. Sonra
böyle çifte veya eksik fatura ve-
renler yakanınca rızacılar ara-
ya giriyor, bir yârenlikten başlı-
yor, bazı aklı başında adamlar:
«Canım herkes yapıyor, itibarlı
bir tüccarın itibarını bozmak ya-
kışık alır mı?» diye vazife taraf-
tarı memurların âdeta işini boz-
maya çalışıyorlar.

Bu gidişe tamamilen nihayet
vermeliyiz. Bir defa zevklerimiz-
i tahdit etmenin yolunu bulma-
lıyız. Haricîten gelen herşey pa-
haldır. Bir müddetten sonra bel-
ki bu hiç bulunmayacaktır. Buna
karşı ikame etmeyi ve ihtiyaç-
larımızı başkalarının hayali ve
menfaatı için tahdit etmeyi vatanî
bir vazife ve zevk saymalıyız.

HALKIN MES'ULİYETİ

Bir malî alırken kıymetini az
bile olsa fatura istemeliyiz. Fatur-
a vermek istemiyenleri, çifte
veya eksik fatura yapanları po-
lise bildirmeliyiz.

Bir İstanbul gazetesi «3 kuru-
şa limon satan adam muhtekir
diye mahkemeye veriliyor da
zengin bir tüccara birşey yapı-
lmıyor» diye yazmıştır. Eğer ya-
pılmıyorsa bunun başlıca mes'ul-
iyeti halka aittir. Her adamın
arkasında her saniyede polis bu-
lunamaz. Halk hükümetle tam
bir işbirliği halinde vazifesini ya-
pırsa muhtekirler, dünyanın si-
kintili gününü kendi menfaatini
işletimisine kalkışanlar yakayı
ele verir ve bu gidişin tamamile
önüne geçilir. Sonra Ankarada
bir hâdisede görüldüğü gibi çifte
fatura yapan bir tüccarı saha-
bet etmeye kalkanlar şurasını an-
lamalıdır ki böyle bir sahabet,
nazik zamanlarda yârenlik gay-
retile vatanın ve halkın mantığı
aleyhine çalışmaktadır. En kuvvetli
içtimai mevki sahibi olanların
da müsavi şekilde cezalarını çek-
tiği görülürse bu memlekette ih-
tikâr derhal durur. Memleketi-
mizin halında şu damar vardır:
«Bakası yaparken ben neye
işte miyim? Ben enayi miyim?»
İşte en itibarlı bir tüccarı bile en
küçük dükkancı gibi teşhir etmek
ve sürmek suretile bu müsaviyet
ruhu ve bu emniyet tamamile
kurulmalıdır.

MAHKEMELERİN ROLÜ

Sonra bir de mahkeme mese-
lesi var. Aleyhinde kuvvetli
emareler olan muhtekirler bile
mahkemelerden cezadan kurtula-
biliyorlar ve ibret teşkil edecek
kadar süratle cezaya çarptırıl-
mıyorlar.

Bunun sebebi basittir: Adliye
mahkemesi sulh şartlarına göre
yapılmıdır. Fevkalâde şartlara
göre âdâlet icra etmesi ne müm-
kündür, ne de arzuya lâyık. Bil-
hassa ki kanunlarımızda ve Ad-
liyemizde içtimai suç ve içtimai
mesuliyet ölçüleri henüz yer tu-
tamamıştır.

Bu derdin önüne geçmek için
en münasip çare, büyük şehirlere
yıldırım mahkeme usullerine
tâbi, kaçakçılık, ihtisas mahke-
meleri kurmak, küçük yerlerde
bu maksatla idare meclislerine
daha geniş kazâ salâhiyetler ver-
mektir.

Eldeki kanunlar daha şiddetli
bir hale konulsa bile âdi zaman-
lara mahsus Adliye makinemiz
ihtikâr işinin hakkından gelemez.

Eğer yarın mücadeleye
atılmak lâzım gelirse, (Aca-
bâ) (Devamı: Sa. 4, Sü. 4 te)

Molotof'un Berlin Seyahati İspanyada Fena Tesir Bıraktı

Ordu Erkânı, Harbe
Sürüklenmek
İstemiyor

Londra, 19 (A.A.) — Daily
Telegraph gazetesinin diplomatik
muharriri, İspanya hariciye nazırı
Sunnerin evvelâ Parisde Fransa
başvekil muavini B. Laval ile
mülakatından sonra Berlini ziyar-
etini mevzuu bahsederek diyor
ki:

Bazı âlâmetlere bakılırsa, kal-
kınmakta olan İspanyanın haki-
ki şefleri olan ordu erkânı, har-
ciye nazırı B. Sunnerin etrafını
alan bazı haris kimselerin İspan-
ya'yı harbe atmalarından korku-
yorlar.

Bundan başka Madrid haberi-
leri gösteriyor ki Molotofun Ber-
lini ziyaretinden sonra Rus - Al-
man münasebetlerinin sıklaşma-
sı İspanyada fena bir tesir hasil
etmiştir.

Balkanları ve Ege mıntakasını gösterir harita

Görice'nin Zaptı Bildiriliyor

139 Tank, 1600
Mitralyöz Yugoslav-
lara Teslim Edildi

Belgrat, 19 (A.A.) — Yugoslav
Yunan hududundaki muhabirlerden
gelen ve henüz teeyyül etmeyen ha-
berlere göre, Görice şehri bu sabah
saat 1 de Yunanlılar tarafından za-
pt edilmiştir. Başka tafsilât yoktur.
ve bu haberin de resmî kaynaklar-
dan tahkik ve teyidi mümkün olma-
mıştır.

Bu haberdan evvel alman en son
maîmat Görice âkıbetinin hâlâ ka-
rarsız olduğunu, fakat şehir her
tarafından muhasara edilmiş ve İtal-
yanların ricatına açık olan yegâne
yolun da Yunan topraklarını çapraz
ateşi altında bulunduğu merkezinde
idi. Buna binaen Görice'nin düştü-
ğü (Devamı: Sa. 4, Sü. 1 de)

Hususî Otomobil, Motosiklet ve Deniz Motörleri İşlemeyecek

Taksiler Münavebe İle Çalışacak, Hiçbir
Hususî Motörlü Nakil
Vasıtasına Seyrüsefer Müsaade Verilmeyecek

Ankara, 19 (Telefonla) —
Benzinden tasarruf temini için
hazırlanmakta olan kararname
en son şeklini almıştır. Tasarru-
fun yalnız benzinden değil, sair
petrol müstaklamlarından da temini

Kral Boris Hitlerle Görüştü

Mülakat Sofyada
Heyecan Uyandırdı

Avrupanın Siyasî
Tensiki Meseleleri
Görüşülmüş

Bulgar Kralı Boris

Sofya, 19 (A.A.) — Reuter
ajansı bildiriyor:

Dün akşam geç vakit neşre-
den resmi bir tebliğde deniliyor
ki: Pazar günü Berlin'e gitmek
üzere Sofyadan hareket eden
Kral Boris, Hitler tarafından ka-
bul edilmiş ve pazartesi günü
Sofyaya dönmüştür.

Alman malûmatına göre, hari-
(Devamı: Sa. 4, Sü. 1 de)

Yarından İtibaren Umumî ve Hususî Binalarda Dış Tenviratı Yasaktır

Her Ne Şekilde Olursa Olsun, Dahilî
Tenvirattan Harice Işık Sızmaması Lâzımdır

Şehrin Sokaklarından 7000 Lâmba Sökülecek, Diğerleri
Maskelenecek, Nakil Vasıtalarının Işıkları Söndürülecek

Yarından itibaren tatbik edile-
cek olan ışıkların söndürülmesi-
ne dair kararname Vilâyete teb-
liğ edilmiştir.

Dün vilâyette bütün daire mü-
dürlerinden müteşkil bir ko-
misyon toplanmış, kararnamenin
tatbikatı etrafında görüşülmüş-
tür.

Vali muavini Ahmedin riyase-
ti altında yapılan bu toplantıda
verilen kararlara göre, yirmi bi-
rinci günün akşamı haricetki umu-
mî tenvirat, yani vitrin, reklâm
ve mümasilî ışıklar söndürülecektir.
Lâmba adedi plan mucibince
muayyen bir hadde indirilecek,
kalanlar da maskelenmiş olaca-
lardır. Şehirde mevcut lâmbalar-
dan yedi bin tanesi yerlerinden

sökülerek cereyandan tecrit edile-
ceklerdir. Evlere ait tenvirat
ise ayın birine kadar sureti kat'i-
yede maskelenmiş olacaktır.
Umumî ve hususî bütün binalar-
da dış tenviratı tayin edilen gün-
ün akşamından itibaren yasak-
tır. Her ne şekilde olursa olsun
harice ışık verecek lâmbaların
dışarıda yakılması memnurdur.
Hususî ve umumî binalarda ten-
viratın maskelenmesi mümkün
olmadığı takdirde mavî ışık ve-
ren hafif vâtlık ampuller kullanı-
labılır. Yalnız bu ışığın dışarıya
aksetmemesi için pencereler, ka-
pılar, cam teraslar, koridorlar,
menfezler, sokağa, bahçeye av-
luya ve dışarıya açılan bütün ka-
(Devamı: Sa. 2, Sü. 4 te)

Işıkları Söndürme Kararnamesi

Ankara, 19 (A.A.) — Dahiliye
Vekâleti, ışıkların söndürülmesi
ve karartılması hakkında aşağı-
daki izahnameyi tamim etmekte-
dir:

KARARNAME:
Aşağıdaki kararname ile «Hava
taarruzlarına karşı ışıkların
söndürülmesi ve karartılması»
nizamnamesinin tatbikine başla-
nmıştır:

1 — 21/11/1940 tarihinden iti-
baren bütün şehir ve kasaba-
(Devamı: Sa. 2, Sü. 1 de)

Viyanada Alman, İtalyan, Macar, R'cali Toplanıyor

Görüşmelere Bulgar
ve Yugoslavlar da mı
Çağrılacak?

Avrupa Tek Tekâ mül'ktisap Edecek

Viyan, 19 (A.A.) — D. N. B.
bildiriyor:

Almanya Hariciye Nazırı Von Rib-
bentrop, saat 17 de hususi trenle
Salzburgdan Viyanaya gelmiştir.

On dakika sonra, İtalya hariciye
nazırı Kont Ciano'nun hususi
treni Viyanaya istasyonuna girmiş ve
Kont Ciano, B. Von Ribbentrop ile
B. Baldur Von Schirach tarafından
karşılanmıştır.

Berlin, 19 (A.A.) — Macar Baş-
vekilî Teleki ve Hariciye Nazırı
Kont Csaky, Alman hükümetinin
daveti üzerine 20 teğrinisanide Viya-
naya muvasalat edeceklerdir.

Yeni nizamla evvelâ Bulgaristan
uydurulmak istenmiş

Londra, 19 (A.A.) — Reuterin
diplomatik muhabiri bildiriyor:

Bulgar Kralı Borisin Berchtesga-
dene yaptığı ziyaret hakkında sarıh
haberlerin mefkûdiyeti karşısında
Londradaki salâhiyyetler müşahitlerin
fikrine göre, Hitlerin Avrupada kur-
maya teşebbüs ettiği yeni nizamla
belki de evvelâ Bulgaristanı uydur-
mak istemiş olması mümkündür.

Yarınki Viyan toplantısı, muhte-
mel olarak bu husustaki muhaver plan-
larını dünyaya ilân fırsatını verecektir.
Eğer Yugoslavya ve Bulgaristan
(Devamı: Sa. 4, Sü. 3 te)

1 KURUŞA 10.000 LİRA

Üsküdar'da bir
tramvay bileti-
sinin başından,
gazetelerin garip
fıkralar sütunla-
rında yer alan,
ciddetle meraklı
bir hâdiseye ge-
miştir.

Bu biletiçinin
adı Ali Osman
oğlu Yaşar Gur-
man numarası da 216 dir. He-
nüz on sekiz yaşında olan Yaşar-
ın ihtiyar ana ve babası, ken-
dinden küçük sekiz de kardeşi
vardır. Üsküdar'da Selâmiye, 13 numaralı evde
oturmaktadır.

Yaşar, geçen cuma günü vali-
desi Şahinde ile Üsküdar Bitpa-
zarına öteberi almaya gitmiş, bir
aralık pazar yerindeki sergiler-
den birinde gözüne küçük ve
kapaksız bir kutu ilmiş. Hoşuna
(Devamı: Sa. 3, Sü. 1 de)

Şimdilik Bir İaşe Umum Müdürlüğü Tasavvuru Yok

Umumî İhtiyaçların Mevcut Teşkilâtla
Daha Esaslı Bir Surette
Karşılanmasına Ait Tedbirler Hazırlanıyor

Ankara, 19 (Telefonla) —
Çok şükür memleketimizde yi-
yecek sıkıntısı yoktur. Yalnız gi-
da maddeleri her tarafa müsavi
surette taksim edilmemiştir ve
fiyatlar arasında büyük aykır-
lıklar vardır. Hükümet bu vazie-
ti en verimli bir şekilde tanzim
için tedbirler hazırlamaktadır.
Şimdilik Ticaret Vekâleti, Top-
rak Ofisi gibi zaten mevcut teş-

kilatın Koordinasyon heyeti ile
sıkı bir işbirliği yapması suretile
iş görülecek, halk için lüzumlu
ve faydalı görülürse icabında yi-
yecek maddeleri hükûmetçe satın
alınarak tevzi olunacaktır. İleri-
de lüzum görülürse iaşe umum
müdürlüğü hattâ iaşe vekâleti
gibi bir teşekkül kurulması ayrı-
ca tetkik edilecektir.

İngiltere taarruza Hazırlanıyor

Londra, 19 (A.A.) — Ordu
ile müştereken hareket edecek
olan bir İngiliz hava kuvvetleri
kumandanlığının tesisi, burada
İngilterenin kıta üzerinde taarru-
za geçmek için bir ordu hazırla-
dığna delâlet eder gibi telâkki
olunmaktadır.

1942 senesi seferini Alman
milletinin artık harpten usanaca-
ğı ve tam hava faikiyetine malik
olacak İngilizlerin Almanyayı iş-
tilâ için müsait tarih olarak telâk-
ki etmektedir.

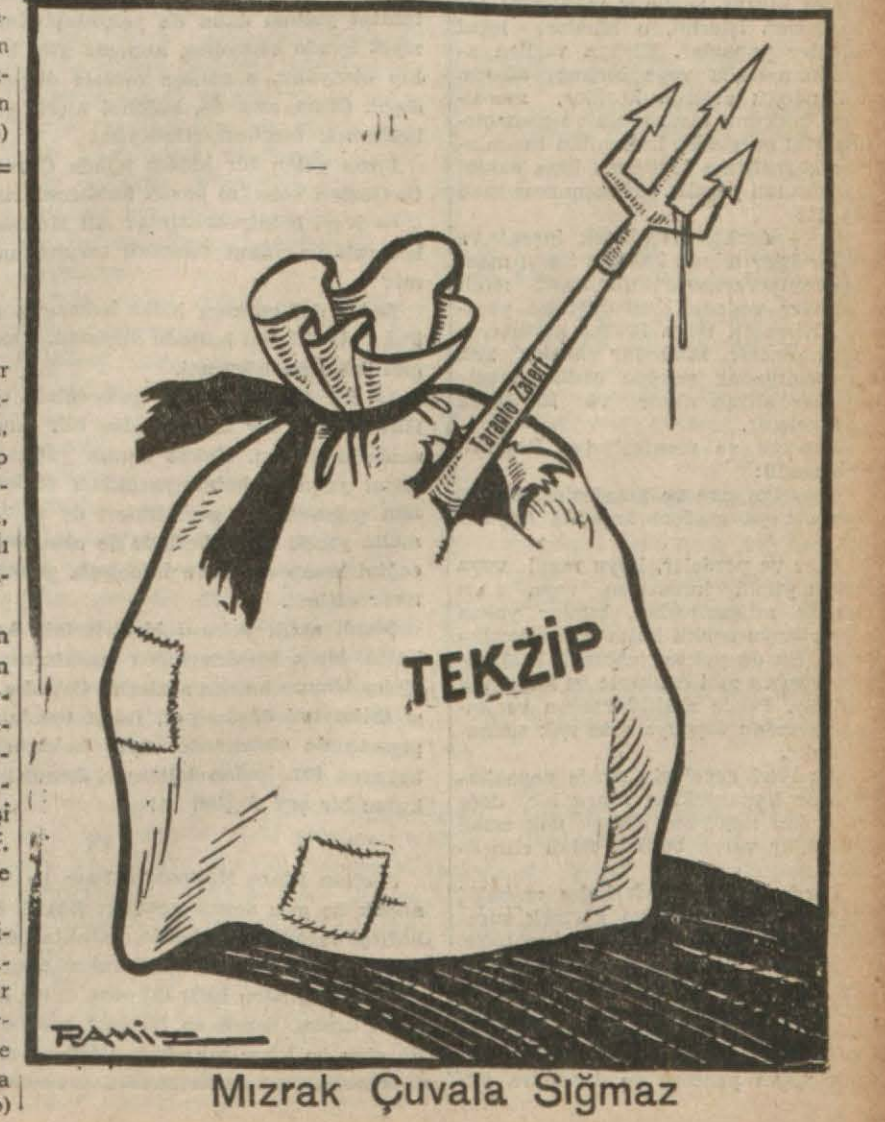
Ezici taarruzların Başlangıcı

Londra, 19 (A.A.) — Daily
Telegraph'ın havacılık muhabirri
diyor ki:

Cumartesi günü Almanyaya üze-
rine gündüzün yapılan akınlar
İngiliz hava kuvvetlerinin gitgide
artan ezici taarruzlarının başlan-
gıcıdır.

ASKERİ VAZİYET

(Yazısı 4 üncü sayfamızda)

Mızrak Çuvala Sıgmaz

